

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Az ügy iktatószáma: D.142/21/2023

A tanács tagjai: Dr. Szvetnik Ágnes közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Simon Szabolcs közbeszerzési biztos, Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos

A kérelmező: Printerház Nyomdaipari és Kereskedelmi Kft.
(Budapest, Róna u.120-122.)

A kérelmező képviselője: Juhász Dániel felelős akkreditált közbeszerzési tanácsadó
(Jászberény, Fáy András u. 3.)

Az ajánlatkérő: Magyar Államkincstár
(Budapest, Hold u. 4.)

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Nagy Gizella kamarai jogtanácsos, felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
(Budapest, Hold u. 4.)

A beszerzés tárgya: Nyomatkészítés szolgáltatás vásárlás – 1. rész - „Teljes körű Üzemeltetési Szolgáltatás beszerzése Kyocera FS-4200 típusú nyomtatókhoz” (EKR002088442022) – 50.600.000.-Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) meghozta az alábbi

V É G Z É S – t.

A Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást megszünteti.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy 253.000,-Ft, azaz kétszázötvenháromezer forint igazgatási szolgáltatási díjat térítsen vissza a kérelmező részére a végzés kézbesítését követő 8 napon belül. A jogorvoslati eljárás során felmerült további költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A végzés ellen fellebbezésnek nincs helye. A végzés elleni közigazgatási perben kereseti kérelem terjeszthető elő, a végzés kézbesítésétől számított nyolc napon belül. A kereseti kérelmet a Fővárosi Törvényszékhez kell címezni, de a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Második része szerinti uniós, gyorsított, nyílt közbeszerzési eljárás megindítására vonatkozó

2023. január 3-án az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2023/S 005-010033 számon feladott ajánlati felhívásával szolgáltatás megrendelésére vonatkozó közbeszerzési eljárást indított.

2. A felhívás II.1.6) pontjában az ajánlatkérő lehetőséget biztosított részajánlat tételére, 2 részben.

3. Az 1. részre vonatkozó felhívás II.2.4) pontja az alábbiak szerint ismertette a közbeszerzés mennyiségét:

„Kyocera FS-4200 típusú nyomtatók

Mennyiség - Teljes körű Üzemeltetési Szolgáltatás (a továbbiakban: TÜSZ):

Időtartam: a szerződés megkötésétől 1 évig

Becsült mennyiség: összesen 22 000 000 fekete fehér nyomat

A 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban: Kr.) 46. § (3) bekezdésében foglaltakra tekintettel ajánlatkérő felhívja a figyelmet, hogy, amennyiben a közbeszerzés tárgyának egyértelmű és közérthető meghatározása szükségessé tette meghatározott gyártmányú, eredetű, típusú dologra, eljárásra, tevékenységre, személyre, szabadalomra vagy védjegyre való hivatkozást, a megnevezés csak a tárgy jellegének egyértelmű meghatározása érdekében történt, és megnevezés mellett a „vagy azzal egyenértékű” minden esetben értendő.

Részletes leírás a közbeszerzési dokumentumokban.”

4. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.13) pontjában tájékoztatást adott arról, hogy a közbeszerzés nem európai uniós alapokból finanszírozott projekttel és/vagy programmal kapcsolatos.

5. Az ajánlatkérő a felhívás II.2.5) pontjában és a II.2.14) További információk pontjában értékelési szempontként a Kbt. 76. § (2) bekezdés a) pontja szerinti legalacsonyabb ár értékelési módszer jelölte.

6. Az ajánlatkérő a felhívás III.1.3) pontjában a műszaki, illetve szakmai alkalmasság minimumkövetelményeként ismertette, hogy „M1. Alkalmatlan az ajánlattevő amennyiben nem rendelkezik az eljárást megindító felhívás feladásától visszafelé számított három évben a szerződésnek és az előírásoknak megfelelően teljesített alábbi mennyiségű fekete-fehér és/vagy színes nyomatok esetében TÜSZ szolgáltatás nyújtására vonatkozó referenciával: 1. rész: legalább 11 000 000 nyomat.”

7. Az ajánlatkérő a felhívás mellé dokumentációt is készített, melynek a műszaki leírásában adta meg a ténylegesen teljesítendő szolgáltatás alábbiak szerint ismertetett részleteit:

„A beszerzés tárgyának pontos leírása (termék, szolgáltatás, feladat, stb.) és az elvárt követelmények meghatározása: TÜSZ szolgáltatás, amelynek keretében Szolgáltató működőképes állapotban tartja a szolgáltatás hatálya alá tartozó nyomatkészítő eszközöket. A szolgáltatás magában foglalja a gyártó által előírt időszakos karbantartások elvégzését, az üzemszerű használat során bekövetkező meghibásodások javítását és a szükséges kellékanyaggal (toner, dob, stb. kivéve papír) történő ellátást.”

Mennyiség:

Eszköz			Beszerzendő nyomat mennyiség
típus	db	évjárat	12 hónap
Kyocera FS-4200	300	2016	22 000 000

8. Az ajánlatkérő megválaszolta az ajánlattevők kérdéseit, valamint 2023. január 13-án módosította a dokumentációt, mely értelmében az ajánlattételi határidő 2023. január 25-re módosult.

9. Az ajánlattételi határidőre az 1. részre ajánlatot nyújtott be a MOPhice Kft., a ManOPen Irodatechnikai Kft., a XEROX Magyarország Kft., az Atlantis Rendszerház Kft. és a Debreceni Irodarendszer Kereskedelmi és Szolgáltató Kft. közös ajánlattevők, valamint a kérelmező.

10. A MOPhice Kft. ajánlatában 48.180.000,-Ft-os ajánlati árat adott. Ajánlatában akként nyilatkozott, hogy a szerződés teljesítése során alvállalkozót nem vesz igénybe. Alkalmassága igazolásaként csatolta referencia nyilatkozatát, mely szerint a Global Union Kft. részére teljesített 2021. január 1-től 2022. december 31-ig 13.240.000 db mennyiségű fekete-fehér és/vagy színes nyomat esetében TÜSZ szolgáltatást, ami a szerződésnek és az előírásoknak megfelelően teljesült.

11. Az ajánlatkérő 2023. január 31-én és 2023. február 8-án hiánypótlási felhívással és felvilágosításkéréssel fordult az ajánlattevőkhöz, mely az eljárás szempontjából nem bírt relevanciával, valamint 2023. február 21-én ajánlati kötöttség további 30 nappal történő fenntartására vonatkozó nyilatkozat benyújtását kérte. Az ajánlatkérő a MOPhice Kft. és a kérelmező vonatkozásában írt elő hiánypótlási felhívást a Kbt. 69. § (4) bekezdés szerinti igazolások benyújtására.

12. Az ajánlatkérő 2023. március 14-én megküldte az eljárás összegezését az ajánlattevők részére, melyben az 1. rész kapcsán a MOPhice Kft. lett a nyertes ajánlattevő, a kérelmező a nyertest követő legkedvezőbb ajánlattevőként került megjelölésre.

13. A kérelmező 2023. március 16-án iratbetekintési kérelemmel fordult az ajánlatkérőhöz, melyben a nyertesként megjelölt ajánlatban az alábbiak megtekintését kérte: „MOPhice Kft. ajánlatába történő iratbetekintést az alábbi dokumentumok tekintetében, feltételezve ajánlattevőnek az alkalmassági kritériumnak való nem megfeleléseit és a teljesítésre való alkalmatlanságát.

- A Mophice Kft. nyilatkozata a Kbt. 66. § (6) bekezdés a) és b) pontja vonatkozásában,
- A Mophice Kft. nyilatkozata a Kbt. 65. § (7) bekezdése alapján és amennyiben ajánlattevő kapacitásnyújtó szervezetet kívánt bevonni a teljesítésbe, akkor a kapacitásait rendelkezésre bocsátó szervezet olyan szerződésben, előszerződésben vagy más formában vállalt kötelezettségvállalását tartalmazó okirat, amely alátámasztja, hogy a szerződés teljesítéséhez szükséges erőforrások rendelkezésre állnak majd a szerződés teljesítésének időtartama alatt,
- A Mophice Kft. által az M1 alkalmassági követelménynek való megfelelés igazolására – a dokumentáció részeként kiadott „NYILATKOZAT a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (1) bekezdés a) pontja alapján az eljárást megindító felhívás feladásától visszafelé számított 3 év legjelentősebb szállításairól” tárgyban – benyújtott nyilatkozat(ok).

Amennyiben a fenti dokumentumok közül bármelyiket üzleti titokká minősítette a Mophice Kft., abban az esetben a titokká minősítés indoklása.”

14. A kérelmező 2023. március 20-i beadványában az iratbetekintési kérelmet az alábbiakkal egészítette ki: „Kérelmező feltételezése szerint a MOPhice Kft. ajánlata a Kbt. 73. § (1) bekezdés d) alpontja alapján érvénytelen, mert nem felel meg az ajánlattételi felhívás III.1.3) Műszaki, illetve szakmai alkalmasság pontjában - a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (3) bekezdés a) pontjában előírtaknak megfelelően - meghatározott alábbi alkalmassági

alábbi követelménynek: M1. Alkalmatlan az ajánlattevő amennyiben nem rendelkezik az eljárást megindító felhívás feladásától visszafelé számított három évben a szerződésnek és az előírásoknak megfelelően teljesített alábbi mennyiségű fekete-fehér és/vagy színes nyomatok esetében TÜSZ szolgáltatás nyújtására vonatkozó referenciával: 1. rész: legalább 11 000 000 nyomat. A fenti indok miatt kívánjuk Ajánlatkérőnek a Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti felhívására benyújtott igazolásukat megtekinteni.”

15. A kérelmező 2023. március 20-án iratbetekintésen megtekintette a MOPhice Kft. ajánlatát.

16. A kérelmező 2023. március 23-án előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be, amiben előadta, hogy „az ajánlatkérő jogsértően bírálta el a MOPhice Kft. ajánlatát és hozta meg döntését az érvényességről, mivel a MOPhice Kft. ajánlata nem felel meg az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott előírásoknak, valamint nem felel meg az ajánlati felhívásban meghatározott alkalmassági követelményeknek. (...) Fenti álláspontunkat az iratbetekintés során tudomásunkra jutott alábbi tényekkel kívánjuk alátámasztani: Az Igazsági Minisztérium Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálat (<https://e-beszamolo.im.gov.hu>) honlapján ingyenesen, bárki számára nyilvánosan megismerhető legutolsó éves beszámoló adatai szerint a MOPhice Kft. esetében a 2021. január 01. és 2021. december 31. közötti üzleti évben az átlagosan foglalkoztatottak száma 1 fő volt. Az eredménykimutatás szerint ugyanezen 1 éves időszakban a személyi jellegű ráfordítások mindösszesen 692 000,- Ft-ot tettek ki. 2021. február 1-jétől hatályos minimálbér összege 167 400,- Ft/hó, míg a legalább középfokú iskolai végzettséget/szakképzettséget igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállaló garantált bérminimuma a teljes munkaidő teljesítése esetén 2021. február 1-jétől 219 000,- Ft/hó volt. A MOPhice Kft. benyújtott ajánlatában a Kbt. 66. § (6) bekezdés a) pontja szerinti úgy nyilatkozott, miszerint a szerződés teljesítéséhez nem kíván alvállalkozót igénybe venni. (...) Állítjuk, hogy a fenti számokból egyértelműen látszik, hogy a közbeszerzés tárgyát képező géppark üzemeltetésének a szerződésben foglalt színvonalon történő ellátása nem lehetséges 1-2 fős projektsapattal, ahhoz országos szervizhálózattal, vagyis megfelelő technikai háttérrel rendelkező, legalább 4-5 fős csapatra van szükség. A MOPhice Kft. a 321/2015 (X.30.) Korm. rendelet 22. § (1) bekezdés b) pontja szerint nyújtotta be referencia nyilatkozatát az M/1. alkalmassági előírásoknak való megfelelés igazolására. Ezen referencia nyilatkozat szerint a MOPhice Kft. a Global Union Kft. részére teljesített 2021. január 01. és 2022. december 31. napja között a szerződésnek és az előírásoknak megfelelően legalább 11.000.000 db mennyiségű fekete-fehér és/vagy színes nyomat esetében TÜSZ szolgáltatást. A Global Union Kft. a japán Kyocera nyomtató- és multifunkciós készülékek magyarországi képviselője (<https://www.globalunion.hu/>), így joggal merülhet fel a kérdés, mennyire életszerű az, hogy a MOPhice Kft. 2021. január 01. és 2022. december 31. napja között a szerződésnek és az előírásoknak megfelelően legalább 11.000.000 mennyiségű fekete-fehér és/vagy színes nyomat esetében TÜSZ szolgáltatást nyújtott a Kyocera nyomtató- és multifunkciós készülékek magyarországi képviselőjének. Az ezt állító ajánlattevői referencia nyilatkozat – az alkalmassági igazolása szempontjából releváns információk – valóságtartalmának ellenőrzésére a Kbt. 69. § (13) bekezdése szerinti megkeresés esetén a Global Union Kft. tudott volna tényszerűen nyilatkozni. Ez a megkeresés ugyanakkor nem történt meg. Az Igazsági Minisztérium Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálat (<https://e-beszamolo.im.gov.hu>) honlapján ingyenesen, bárki számára nyilvánosan megismerhető legutolsó éves beszámoló adatai szerint a MOPhice Kft. esetében a 2021. január 01. és 2021. december 31. közötti üzleti évben az eredménykimutatás szerint az értékesítés nettó árbevétele mindösszesen 9 169 000,- Ft volt.

Álláspontunk szerint a fenti tényadatok, összessége által alkotott logikai láncolat, vagyis hogy az

- Igazsági Minisztérium Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálat (<https://e-beszamolo.im.gov.hu>) honlapján ingyenesen, bárki számára nyilvánosan megismerhető legutolsó éves beszámoló adatai szerint a MOPhice Kft. esetében a 2021. január 01. és 2021. december 31. közötti üzleti évben az átlagosan foglalkoztatottak száma 1 fő volt;

- Az eredménykimutatás szerint ugyanezen 1 éves időszakban a személyi jellegű ráfordítások mindösszesen 692 000,-Ft-ot tettek ki akkor, mikor a 2021. február 1-jétől hatályos minimálbér összege 167 400,-Ft /hó, míg a legalább középfokú iskolai végzettséget/szakképzettséget igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállaló garantált bérminimuma a teljes munkaidő teljesítése esetén 2021. február 1-jétől 219 000,-Ft /hó volt;

- A MOPhice Kft. benyújtott ajánlatában a Kbt. 66. § (6) bekezdés a) pontja szerinti úgy nyilatkozott, miszerint a szerződés teljesítéséhez nem kíván alvállalkozót igénybe venni;

- A teljesítendő TÜSZ szolgáltatás részletes tartalmi előírásai és az abból következő feladat ellátási szervezeti, - személyzeti és technikai háttér követelmény rendszer

- A 321/2015 (X.30.) Korm. rendelet 22. § (1) bekezdés b) pontja szerint benyújtott referencia nyilatkozat tartalma, illetve annak szakmai kétkedésre okot adó mivolta;

- A megtett nettó 48 180 000,-Ft-os megajánlás, amely az ellátandó feladatra és a nyertes fentiek szerinti körülményeire is tekintettel felvetheti a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel az aránytalanul alacsony összeg megajánlását, illetve a teljesíthetetlennek ítélt kötelezettségvállalást, illetve hogy

- Az Igazsági Minisztérium Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálat (<https://e-beszamolo.im.gov.hu>) honlapján ingyenesen, bárki számára nyilvánosan megismerhető legutolsó éves beszámoló adatai szerint a MOPhice Kft. esetében a 2021. január 01. és 2021. december 31. közötti üzleti évben az eredménykimutatás szerint az értékesítés nettó árbevétele mindösszesen 9.169.000,-Ft volt alkalmas arra, hogy ajánlatkérőben megalapozott kétség merüljön fel, miszerint

- az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz;

- az ajánlatnak valamely egyéb eleme tartalmaz teljesíthetetlennek ítélt kötelezettségvállalást;

- az ajánlatban benyújtott referencia nyilatkozat a valóságtól eltérő adatot tartalmazhat;

- az ajánlatban található valamilyen nem egyértelmű kijelentés és/vagy nyilatkozat.

Mindezek a benyújtott nyilatkozatok, dokumentumok valóságtartalmát meg kellett volna, hogy kérdőjelezzék az ajánlat Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése szerinti bírálat során. A Közbeszerzési Döntőbizottság a D.534/21/2022. számú határozatában az alapvető rendelkezések alapján mutatott rá helyesen, hogy ilyen esetben az ajánlatkérőnek vizsgálati kötelezettsége áll fenn a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése szerinti bírálat során. Ajánlatkérőnek ennek keretében lehetősége, de egyben kötelessége is, hogy megfelelően éljen a Kbt. 71. § és 72. § szerinti bírálati cselekményekkel, illetve a referencia nyilatkozat kapcsán kifejezetten ilyen eszközt ad a kezébe a Kbt. 69. § (13) bekezdése.

Ajánlatkérő egyetlen ilyen eszközzel sem élt annak ellenére, hogy fentiek szerinti tények és adatok számára is elérhetőek nyilvános és ingyenes adatbázisokból, weboldalokról, illetve ezen tények és adatok összessége által alkotott logikai láncolatot is volt lehetősége – és egyben kötelessége lett volna - észlelni, szem előtt tartva a későbbi teljesítés biztonságát és a közpénzek hatékony és felelős felhasználását. Jelen esetben így nem is ezen – a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése és a Kbt. alapelveiből levezethető - ajánlatkérői kötelezettség kellő mértékű alaposságának hiányával állunk szemben, mint ajánlatkérői jogsértéssel, hanem ezen ajánlatkérői kötelezettség teljes hiányával.

A fentiekben kifejtettekre tekintettel ajánlatkérő jogsértően bírálta el a MOPhice Kft. ajánlatát és hozta meg döntését az érvényességről, ezért megsértette a Kbt. 73. § (1) bekezdés d) és e) pontjára tekintettel Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdését.

II. Javaslat a jogsértés megszüntetésére: Ajánlatkérő a Kbt. 80. § (4) bekezdésére tekintettel éljen a Kbt. 69. § (13) bekezdése, illetve a Kbt. 71. § és 72. § szerinti bírálati cselekményekkel és amennyiben ennek következtében megállapítható, hogy a MOPhice Kft. ajánlata nem felel meg az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott előírásoknak és/vagy nem felel meg az ajánlati felhívásban meghatározott alkalmassági követelményeknek, úgy az összegezést módosítva nyilvánítsa érvénytelenné a MOPhice Kft. ajánlatát az 1. részben.”

17. Az ajánlatkérő 2023. március 28-án indokolás és felvilágosításkéréssel fordult a nyertes ajánlattevőhöz amelyben kifejtette, hogy „az ajánlatkérő számára nem állapítható meg, hogy az ajánlattevő miként tudja teljesíteni a szerződést, ezért a Kbt. 72. § (7) bekezdése alapján - a Kbt. 72. § (1)–(6) bekezdésében foglaltakra tekintettel - kéri az ajánlattevő objektív indokolását arra vonatkozóan, hogy alvállalkozó igénybevétele nélkül, miként tudja a 114 helyszínen ellátni a 300 db nyomtató tekintetében a TÜSZ szolgáltatást. Továbbá Ajánlatkérő számára a fentiek alapján nem állapítható meg egyértelműen az ajánlattevő referencianyilatkozata szerinti teljesítés. Ajánlatkérő erre tekintettel a Kbt. 71. § (1) bekezdése alapján felhívja az ajánlattevőt annak tisztázására és alátámasztására, hogy a referencianyilatkozatban foglaltakat mikor, milyen módon teljesítette, egyben csatolja az ezt alátámasztó dokumentumokat.”

18. A nyertes ajánlattevő 2023. március 30-án benyújtotta az indokolását és felvilágosítását, valamint a közötte és a Global Union Kft. közötti referenciaigazolást, illetve az igazolásra vonatkozóan további - üzleti titokká minősített - dokumentumokat is csatolt.

19. Az ajánlatkérő 2023. április 3-án a kérelmező előzetes vitarendezés iránti kérelmét elutasította.

20. A kérelmező 2023. április 4-én ismét iratbetekintési kérelemmel fordult az ajánlatkérőhöz az alábbiak szerint: „Ezúton kérelmezzük (...) a MOPhice Kft. – az Önök által 2023. március 28-án Indokoláskérési és felvilágosítás kérési felhívás tárgyban kibocsátott felszólítására – adott válaszába (benne a 6 szerviz-technikus rendelkezésre állási nyilatkozata, Global-Union referenciaigazolása stb.) történő betekintést, mert feltételezésünk szerint a MOPhice Kft. ajánlata a Kbt. 73. § (1) d) alpontja alapján érvénytelen, mivel nem felel meg az ajánlattételi felhívás III.1.3) Műszaki, illetve szakmai alkalmasság pontjában - a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 21. § (3) bekezdés a) pontjában előírtaknak megfelelően - meghatározott alábbi alkalmassági követelménynek: M1. Alkalmatlan az ajánlattevő amennyiben nem rendelkezik az eljárást megindító felhívás feladásától visszafele számított három évben a szerződésnek és az előírásoknak megfelelően teljesített alábbi mennyiségű fekete-fehér és/vagy színes nyomatok esetében TÜSZ szolgáltatás nyújtására vonatkozó referenciával: 1. rész: legalább 11 000 000 nyomat.”

21. Az ajánlatkérő 2023. április 5-én biztosította az iratbetekintést.

A jogorvoslati kérelem

22. A kérelmező 2023. április 11. napján benyújtott kérelmében kérte a jogsértés megállapítását, az eljárást lezáró döntés megsemmisítését, az ajánlatkérő kötelezését, hogy alkalmazza a MOPhice Kft. ajánlata kapcsán a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti árindokolás kérést. Kérte továbbá ajánlatkérő kötelezését az eljárási költségek viselésére, ezen belül 300.000 Ft + Áfa felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadói munkadíj megfizetésére.

23. Előadta, hogy a jogsértés időpontja az összegezés 2023. március 14. napján történt megküldése, míg a jogsértő eljárási cselekményről való tudomásszerzés időpontja a határidőben benyújtott előzetes vitarendezési kérelem ajánlatkérői elutasításának időpontja, 2023. április 3. napja.

24. A kérelmező ismertette, hogy az ajánlatkérő a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti árindokoláskérés elmulasztására tekintettel jogsértően bírálta el a MOPhice Kft. ajánlatát és hozta meg döntését az érvényességről, ezzel megsértette a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdéseit.

25. Közölte, hogy a MOPhice Kft. ajánlattevő ajánlatának érvényessé nyilvánításáról és a MOPhice Kft. ajánlattevő nyertesként való kihirdetésével szemben terjesztette elő jogorvoslati kérelmét. Ügyfélképességét arra alapította, hogy az összegezés szerint a második legalacsonyabb árat tartalmazó, érvényes ajánlatot benyújtó ajánlattevőként került megjelölésre.

26. Álláspontja szerint az ajánlatkérő jogsértően bírálta el a MOPhice Kft. ajánlatát és hozta meg döntését az érvényességről, mivel a MOPhice Kft. ajánlata nem felelt meg az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott előírásoknak, valamint nem felelt meg az ajánlati felhívásban meghatározott alkalmassági követelményeknek.

27. Utalt a 2023. március 20. napján történt iratbetekintést követően 2023. március 23. napján előterjesztett előzetes vitarendezési kérelmére.

28. A kérelmező álláspontja szerint már az előzetes vitarendezési kérelemben is részletesen bemutatott tényadatok összessége által alkotott logikai láncolat alkalmas arra, hogy megalapozott kétség merüljön fel az ajánlatkérőben, miszerint az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz. Mindezen a benyújtott nyilatkozatok, dokumentumok valóságtartalmát meg kellett volna, hogy kérdőjelezze az ajánlatkérő az ajánlat Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése szerinti bírálata során. Utalt a Döntőbizottság a D.534/21/2022. számú határozatára, melyben az alapelvi rendelkezések alapján mutatott rá helyesen a Döntőbizottság arra, hogy ilyen esetben az ajánlatkérőnek vizsgálati kötelezettsége áll fenn a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdése szerinti bírálat során.

29. Hangsúlyozta, hogy az ajánlatkérőnek, ennek keretében lehetősége, de egyben kötelessége is, hogy megfelelően éljen a Kbt. 72. § szerinti árindokolás kérés lehetőségével.

30. A Kbt. szerint az ajánlatkérőnek az a feladata, hogy a megajánlott ellenszolgáltatás kapcsán vizsgálja meg, miszerint reálisan teljesíthető-e a szerződés. Ennek során mérlegelnie kell a rendelkezésére álló információk alapján, miszerint fennáll-e a tényleges teljesíthetőség kétségessége. A Kbt. viszonylag nagy szabadságot ad ezen ajánlatkérői mérlegelésnek. Az

ajánlatkérőnek a konkrét közbeszerzéssel érintett piac jellemzőinek figyelembe vételével kell értékelnie a fentiek szerint a megajánlott árat. A közbeszerzéssel érintett piacok sokszínűsége miatt a jogalkotó a Kbt.-ben nem határozott meg kötelező viszonyítási alapot. Ennek megfelelően ajánlatkérő az aránytalanul alacsony ár megítélése kapcsán a korábbi tapasztalataira, az adott piac ismeretére, valamint a becslt érték meghatározásához felhasznált egyéb adatokra, illetve az eljárás során tudomására jutott információkra/dokumentumokra is tud támaszkodni.

31. Kiemelte, hogy a becslt érték kellő körültekintéssel történő meghatározása kapcsán törekedni kell arra, hogy az jól tükrözze a piacon általában kért vagy kínált piaci árat, ennél fogva jó viszonyítási alapként szolgálhat az aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás vizsgálata során. A becslt érték meghatározása azonban becslés eredményeként történik, vagyis az csak egy valószínűsített érték, melytől a piaci árak, különösen a közbeszerzési eljárásban biztosított versenyhelyzetből adódóan, jelentősen el is térhetnek.

32. Rögzítette, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlati ára nettó 48.180.000,-Ft, a kérelmező ajánlati ára nettó 50.600.000,-Ft, önmagában ezek egymáshoz, illetve a becslt értékhez viszonyított relatív „közelsége” még nem jelenti azt, hogy az ajánlatkérőnek adott esetben a megajánlott ellenszolgáltatás kapcsán nem szükséges vizsgálnia, miszerint reálisan teljesíthető-e a szerződés az adott áron.

33. Közölte, hogy egy részletes árindokolás kérés - illetve szükség esetén kiegészítő árindokolás kérés(ek) – alkalmas lehetett volna arra, hogy a részletesen bemutatott tényadatok összessége által alkotott logikai láncolat, vagyis hogy az

- Igazsági Minisztérium Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálat (<https://e-beszamolo.im.gov.hu>) honlapján ingyenesen, bárki számára nyilvánosan megismerhető legutolsó éves beszámoló adatai szerint a MOPhice Kft. esetében a 2021. január 01. és 2021. december 31. közötti üzleti évben az átlagosan foglalkoztatottak száma 1 fő volt;

- Az eredménykimutatás szerint ugyanezen 1 éves időszakban a személyi jellegű ráfordítások mindösszesen 692 000,-Ft-ot tettek ki akkor, mikor a 2021. február 1-jétől hatályos minimálbér összege 167 400,-Ft/hó, míg a legalább középfokú iskolai végzettséget/szakképzettséget igénylő munkakörben foglalkoztatott munkavállaló garantált bérminimuma a teljes munkaidő teljesítése esetén 2021. február 1-jétől 219 000,-Ft/hó volt;

- A MOPhice Kft. benyújtott ajánlatában a Kbt. 66. § (6) bekezdés a) pontja szerinti úgy nyilatkozott, miszerint a szerződés teljesítéséhez nem kíván alvállalkozót igénybe venni;

- A teljesítendő TŰSZ szolgáltatás részletes tartalmi előírásai és az abból következő feladat ellátási szervezeti, - személyzeti és technikai háttér követelmény rendszer

- A megtett nettó 48 180 000,- Ft-os megajánlás, amely az ellátandó feladatra és a nyertes fentiek szerinti körülményeire is tekintettel felvetheti a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel az aránytalanul alacsony összeg megajánlását, illetve a teljesíthetetlennek ítélt kötelezettségvállalást, illetve hogy

- Az Igazsági Minisztérium Céginformációs és az Elektronikus Cégeljárásban Közreműködő Szolgálat (<https://e-beszamolo.im.gov.hu>) honlapján ingyenesen, bárki számára nyilvánosan megismerhető legutolsó éves beszámoló adatai szerint a MOPhice Kft. esetében a 2021. január 01. és 2021. december 31. közötti üzleti évben az eredménykimutatás szerint az értékesítés nettó árbevétele mindösszesen 9 169 000,- Ft volt

kapcsán az ajánlatkérőben megalapozottan felmerülő kétség – vagyis hogy a nyertesként megjelölt ajánlattevő benyújtott ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel

aránytalanul alacsony összeget tartalmaz – elosztatásra kerüljön vagy éppen ellenkezőleg, megerősítést nyerjen.

34. Véleménye szerint az árándokolás kérés jogintézménye alkalmas lett volna arra, hogy a nyertes ajánlattevő indokolásában és az ahhoz becsatolt teljes bizonyító erejű magánokiratokba foglalt nyilatkozatnak megfelelően számszaki adatokkal és tényekkel is igazolja, miszerint a Kbt. 3. § 2. pontja szerinti alvállalkozó bevonása nélkül tudja a szerződést – amennyiben az vele kerül megkötésre – teljesíteni. A 6 különböző szerviztechnikus szakember által aláírt nyilatkozat valósággal való megfeleltetését is egy árándokolás tudta volna alátámasztani, hogy ezen – a teljesítés szempontjából kétséget kizáróan kulcs - szakemberek nyertes ajánlattevő alkalmazásában történő majdani megjelenése reális piaci viszonyok szerinti költséggel miként lesz majd megoldható.

35. Ismertette, hogy a Kbt. 72. § (1) bekezdése szerinti árándokolás kérés elmulasztására tekintettel az ajánlatkérő jogsértően bírálta el a MOPhice Kft. ajánlatát és hozta meg döntését az érvényességről és sértette meg a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdését.

36. A kérelmező tárgyalási nyilatkozatában rögzítette, hogy a jogalkotó a becsült érték %-os figyelembevételét a kirívóan alacsony ár vizsgálatánál azért szüntette meg, mivel minden eset más és más, mindig az adott eset körülményeit és az ágazati speciális szabályokat kell figyelembe venni. Kiemelte, hogy ebben a szektorban nagyon erős piaci verseny alakult ki és munkaerőhiánnyal is küzdenek, így nagyon nehéz megfelelő szakértelemmel rendelkező szakembereket találni, valamint ezeket megtartani. A 6 fő szerviztechnikusról tett nyilatkozat azt mutatja, hogy az ajánlattevő most akar felépíteni egy szerviztechnikus csapatot, valamint alkalmazásban kívánja őket bevonni.

37. Vitatta a feladat ellátása során megjelölt meghibásodási adatokat is. Utalt az EU irányelv 61. cikk (1) bekezdésére, amely tartalmazza az „úgy tűnik” fordulatot, ami a gyanú szó szinonimája.

38. Az elkészttség vonatkozásában előadta, hogy nem jogszerű, ha a bontási eljáráshoz kötnénk azon tényről történő tudomásszerzését, hogy az ajánlattevő ajánlati ára kirívóan alacsony-e. Erre az összegezéstől kell számolni a jogvesztő határidőt. Vitatta azon ajánlatkérői megállapítást is, mely szerint a vitarendezési kérelemben nem szerepelt volna a jogorvoslati kérelmi elem, ezért álláspontja szerint a megszüntetés jogszabályi lehetősége nem áll fenn.

39. A kérelmező tárgyalást követő észrevételében ismertette a saját alkalmazásban (munkaviszonyban) álló szerviztechnikus személyi jellegű költségeit, ami alapján megállapítható, hogy egy megfelelő tudású és tapasztalatú szerviz technikus mai piaci bére bruttó 500.000.-Ft, mely a munkáltatónak 583.452.-Ft költséget jelent, illetve egy ilyen „átlagos” szerviz technikus óránként ~ 4 ezer Ft-ba kerül. Ezen felül számolni kell azzal, hogy a piacon ezek a szakemberek nehezen érhetőek el.

40. Ha valaki mindezt saját munkavállalók hiányában, megbízási szerződéssel alvállalkozók bevonásával kívánja ellátni, akkor adott esetben az előírt SLA szintek tartásához a közbeszerzés tárgyát képező géppark a szerződésben foglalt szinten történő ellátása már kétséges lehet.

41. Észrevételében részletesen kimutatta, hogy mennyi erőforrásra van szükség az előírásoknak megfelelő üzemeltetéssel kapcsolatban.

42. Rámutatott arra, hogy a vitarendezése tartalmazta, hogy az általa bemutatott tények, információk és azok tartalmának logikai láncolata „alkalmas arra, hogy ajánlatkérőben megalapozott kétség merüljön fel, miszerint az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz.” „A Kbt. 71. § és 72. § szerinti bírálati cselekmények elvégzésének hiányában a fentiekben kifejtettek tekintettel ajánlatkérő jogsértően bírálta el a MOPhice Kft. ajánlatát és hozta meg döntését az érvényességről, ezért megsértette a Kbt. 73. § (1) bekezdés d) és e) pontjára tekintettel Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdését.”

43. A kérelmező a bemutatott tényekre hivatkozva sérelmezte, hogy az ajánlatkérőben ezen tények ellenére nem merült fel megalapozott kétség hogy az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz. Az így el nem végzett árandokolás kérés miatt is állította a kérelmező már az előzetes vitarendezési kérelmében is, hogy az ajánlatkérő jogsértően bírálta el a MOPhice Kft. ajánlatát és hozta meg döntését az érvényességről, ezért megsértette a Kbt. 73. § (1) bekezdés d) és e) pontjára tekintettel Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdését.

44. A kérelmező felhívta az ajánlatkérő figyelmét az előzetes vitarendezési kérelmében, hogy a fentiek alapján éljen a Kbt. 71. § és 72. § szerinti bírálati cselekményekkel (így az árandokolás kérés jogintézményével is) és ezek elvégzése után, amennyiben megállapítható, hogy a MOPhice Kft. ajánlata nem felel meg az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott előírásoknak (ebbe értelemszerűen beleértendő a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmazó ár megajánlás is), akkor az összegezést módosítva nyilvánítsa érvénytelené a MOPhice Kft. ajánlatát az 1. részben.

45. Hangsúlyozta, hogy figyelemmel a Kbt. 72. § (3) bekezdése előírására - miszerint az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető -, ilyen esetben a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontja alapján állapítható meg az ajánlat érvénytelensége.

Az ajánlatkérő észrevétele

46. Az ajánlatkérő elsődlegesen elkészttség miatt kérte az eljárás megszüntetését.

47. Érdemi észrevételében kérte a kérelmező alaptalan jogorvoslati kérelmének az elutasítását, egyben a kérelmező marasztalását az eljárási költségek viselésében.

48. Hangsúlyozta, hogy a kérelmező egy jogsértés megállapítását kérte, azaz egy köztes bírálati cselekmény, a nyertes ajánlattevőtől aránytalanul alacsony ár miatti indokolás kérés ki nem adása miatt kérte a Kbt. 72. § (1) bekezdése megsértésének megállapítását.

49. Kifejtette, hogy a közfeladatai ellátása érdekében jelentősebb nyomtatóparkkal rendelkezik, melyek alapján számos esetben szerzett, illetve kötött szerződést TÚSZ szolgáltatásokra, így a TÚSZ szolgáltatások feltételei, ajánlati árai tekintetében pontos ismeretekkel, tapasztalattal rendelkezik.

50. A közbeszerzési eljárás 1. része becsült értékét a Kbt. 17. § (2) bekezdés a) pontjának megfelelően az előző naptári év során kötött azonos tárgyú szerződés alapján határozta meg, így ez egyben azt is igazolja, hogy ezért az ajánlati árért a szolgáltatás megalapozottan, megfelelően teljesíthető.

51. A közbeszerzési eljárás 1. részében a kérelmező a becsült értékkel azonos összegű árajánlatot tett, míg a nyertes ajánlattevő ajánlati ára nettó 48.180.000,-Ft, ami a becsült értéktől, a kérelmező ajánlati árától minimális – 4,78 %-kal, mindössze 2.420.000,-Ft-tal tér el. Ilyen csekély mértékű különbség semmiképpen nem tekinthető aránytalanul alacsony árat megalapozónak.

52. Az ajánlatkérő elemezte a közbeszerzési gyakorlatot, a közzétett eseti döntéseket, az ellenőrző szervek elvárásait, és abban nem talált olyan útmutatást, hogy a még 5 %-ot sem elérő árkülönbség aránytalanul alacsony ár miatti indokoláskérést alapozna meg, így nem állapítható meg jelen ügyben, hogy a nyertes ajánlati ára aránytalanul alacsony.

53. Rámutatott arra, hogy az aránytalanul alacsony ár körében az ajánlati árat kell vizsgálni, az ajánlat más részei, különösen az ajánlattételi feltételekben elő sem írt feltételek, melyekre a kérelmező hivatkozott, irrelevánsak.

54. Kiemelte, hogy a közbeszerzési eljárásában nem írt elő pénzügyi, gazdasági alkalmassági feltételt, és az ellenérték kifizetésére utólag, az igazolt teljesítés után kerülhet sor. Erre tekintettel az ajánlatkérőnek nem kellett vizsgálni a nyertes ajánlattevőnek sem a mérlegeit, sem az egyes években az árbevételét. Nem kellett vizsgálnia az éves átlagos statisztikai állományi létszámáról és vezető tisztségviselőinek létszámáról készült kimutatást sem, ami a Kbt. 65. § (3) bekezdésbe ütköző lett volna.

55. Rámutatott arra, hogy a nyertes ajánlattevő a közbeszerzési szerződés teljesítésére való alkalmasságát és képességét az ajánlati felhívás III.1.3. M1. alpontjában előírt műszaki-szakmai alkalmassági feltételnek való megfeleléssel kellően alátámasztotta. Az ajánlatkérő referenciát írt elő, mert ez az igazolási mód, mely a korábbi, a közbeszerzés tárgyának megfelelő teljesítéssel egyértelműen igazolja, hogy az ajánlattevő képes a szerződés teljesítésére.

56. Kiemelte, hogy a nyertes ajánlattevő a referencia szolgáltatását a Global-Union Kft. – a KYOCERA Document Solutions termékek kizárólagos hazai disztribútora – részére nyújtotta, így a Kbt. 69. § (13) bekezdése alapján külön megkereste a Global-Union Kft.-t, aki - bár nem követelmény - kiadott referenciaigazolást, megerősítette akként, hogy a nyertes ajánlattevő 2 éven keresztül (2021. 01. 01-2022. 12. 31-ig) nyújtott részére TŰSZ szolgáltatást.

57. Jelezte azt is, hogy a nyertes ajánlattevőnek a 2021. január 1. és december 31. napja között az értékesítés nettó árbevétele 34.257.000,- Ft volt, a 2022-es évre vonatkozó mérleg, illetve egyéb adatok nem állnak rendelkezésre, de nem is volt előírás.

58. Kitért arra is, hogy a nyertes ajánlattevő az előzetes vitarendezési kérelem után kiadott felvilágosítás kérésre válaszként benyújtotta azon szakembereknek a rendelkezésre állási nyilatkozatát, akik a teljesítésben részt vesznek.

59. Az ajánlatkérő a fenti ténybeli és jogi indokok alapján kéri a kérelmező jogorvoslati kérelme elutasítását.

60. Az ajánlatkérő tárgyalási nyilatkozatában kiemelte, hogy a kérelmező gyanú felmerülésének hiányát kérte számon rajta, holott a Kbt. 72. § rendelkezéseit nem a gyanú felmerülésekor kell alkalmazni, hanem akkor, ha kifejezetten megállapítja az ajánlati ár kirívóan alacsony jellegét. Ha nincs ilyen kiinduló pont, akkor további eljárási cselekmények vizsgálatára nem is kerülhet sor.

61. Hangsúlyozta, hogy a vitarendezési kérelem benyújtását követően a Kbt. 72. § (7) bekezdése szerinti jogintézményt alkalmazta, hiszen azt szerette volna a vizsgálat tárgyává tenni, hogy a nyertes ajánlattevő szerződésteljesítési képességét megítélhesse, és e vonatkozásban kért tőle adatokat, tényeket.

62. Felhívta a Döntőbizottság figyelmét arra is, hogy a vitarendezési eljárás során a kérelmező a teljesítésre való alkalmatlanságot állította, illetve a referenciákkal kapcsolatos felvetését, ezért a vitarendezési kérelme nem tartalmazta a Kbt. 72. §-ban rögzített eljárási cselekmény elmulasztását, ezért kérte elkészttség okán az eljárás megszüntetését, hiszen a kérelmező már a bontáskor tisztában volt a nyertes ajánlattevő ajánlati árával.

63. Az ajánlatkérő rámutatott arra, hogy amennyiben a gyanú felmerülésekor alkalmazná az ajánlatkérő a Kbt. 72. §-át a bírálata során, akkor az a jogbiztonságot veszélyeztetné.

64. Az ajánlatkérő a tárgyalást követő észrevételében előadta, hogy a kérelmező előzetes vitarendezési kérelme első oldalán vastagon kiemelve az alábbiakat rögzítette jogsértőnek tartott eljárási cselekményként: „Álláspontunk szerint az ajánlatkérő jogsértően bírálta el a MOPhice Kft. ajánlatát és hozta meg döntését az érvényességről, mivel a MOPhice Kft. ajánlata nem felel meg az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott előírásoknak, valamint nem felel meg az ajánlati felhívásban meghatározott alkalmassági követelményeknek.” A kérelmező ezt követően több oldalon taglalta, hogy „fenti álláspontunkat az iratbetekintés során tudomásunkra jutott alábbi tényekkel kívánjuk alátámasztani”.

65. Az előzetes vitarendezési kérelem II. pontja alatt tett javaslatot a jogsértés megszüntetésére, mely arra hivatkozott, hogy a nyertesként kiválasztott ajánlattevő ajánlata nem felel meg az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott előírásoknak/alkalmassági követelményeknek.

66. Az ajánlatkérő megítélése szerint az előzetes vitarendezési kérelemben foglaltak nem tartalmaztak egyértelmű és kifejezett jogsértésre vonatkozó állítást az aránytalan alacsony árra vonatkozóan, mivel a kérelmezői álláspont csak felvetette az aránytalan összeg megajánlását.

67. A kérelmező által bemutatott, munkaviszonyban álló technikus bérezése kapcsán közölte, hogy számszakilag összevetette a kérelmező által kalkulált technikus béradatot az ajánlati árak különbségével. A nyertes ajánlattevő nettó 2.420.000.-Ft-tal ajánlott kevesebbet, mint a kérelmező. Ebből egy hónapra vetítve az számolható ki, hogy 33.611.-Ft a technikusok havi bérének a különbsége, ami 5,76%-kal kisebb bruttó összeget jelent.

68. Rögzítette, hogy a kérelmező budapesti, míg a nyertes ajánlattevő kecskeméti székhelyű vállalkozás. Köztudott, hogy Magyarországon területi eloszlásban különbözik az

alkalmazottak bérszínvonala. Ennek alátámasztására becsatolt egy KSH kimutatást. Utalt arra, hogy – a nyertes ajánlattevő és a kérelmező ajánlati ára közötti, 5% alatti árkülönbségre tekintettel – önmagában az a körülmény, hogy a kérelmező milyen bérrel alkalmaz egy technikust, nem alkalmas arra, hogy aránytalan alacsony árra vonjon le következtetést.

69. A hibabejelentés kapcsán ismertette, hogy bár a kérelmező legalább 4-5 fős csapat szükségére hivatkozott, ellenben a nyertes ajánlattevő 6 szakembert mutatott be.

70. Az ajánlatkérő megerősítette, hogy az ajánlatkérőnek kizárólag abban az esetben áll fenn a Kbt. 72. § (1) bekezdés szerinti árandokolás-kérelmi kötelezettsége, ha egyértelműen és kétséget kizáróan megállapítható, hogy az ajánlati ár aránytalanul alacsony. Jelen ügyben ezen megállapítás alapjául szolgáló objektív tények, körülmények nem állnak fenn, az ajánlati árak közötti különbség a 2,5 millió forintot sem éri el, így az ajánlatkérő akkor sértené meg a Kbt. 72. § (1) bekezdését, ha a nem aránytalanul alacsony ár ellenére mégis kérne indokolást, amit a közbeszerzési jogalkalmazói és jogorvoslati joggyakorlat is alátámaszt.

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

71. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a közbeszerzési eljárás megindítására 2023. január 3. napján került sor, ezért a kérelemben foglaltakra a Kbt. ezen időpontban hatályban volt anyagi jogi rendelkezései, míg a jogorvoslati eljárás lefolytatására a kérelem benyújtása idején, azaz a 2023. április 11. napján hatályos Kbt. eljárásjogi rendelkezései az irányadóak.

72. A Döntőbizottság - ajánlatkérő hivatkozása és hivatalbóli kötelezettsége alapján - elsőként az eljárásjogi feltételek fennállását, azon belül a kérelem benyújtására nyitva álló szubjektív határidő megtartottságát vizsgálta, és az alábbi jogszabályi rendelkezésekre volt figyelemmel.

73. A Kbt. 148. § (1) bekezdés alapján a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárása kérelemre vagy hivatalból indul. Az eljárás megindítására irányuló kérelem és a hivatalbóli eljárást kezdeményező irat kizárólag írásban - a 145. § (1a) bekezdés a) pontjában foglaltak szerint -, a Közbeszerzési Döntőbizottság előtt terjeszthető elő.

74. A Kbt. 148. § (2) bekezdés szerint kérelmet nyújthat be az ajánlatkérő, az ajánlattevő, közös ajánlattétel esetén bármelyik ajánlattevő, a részvételre jelentkező, közös részvételi jelentkezés esetén bármelyik részvételre jelentkező vagy az egyéb érdekelt, akinek jogát vagy jogos érdekét az e törvénybe ütköző tevékenység vagy mulasztás sérti vagy veszélyeztet. Az ajánlati, ajánlattételi vagy részvételi felhívás, a közbeszerzési dokumentumok, illetve ezek módosításának jogsértő volta miatt kérelmet nyújthat be a közbeszerzés tárgyával összefüggő tevékenységű kamara vagy érdek-képviselői szervezet is. (E bekezdésben foglaltak a továbbiakban együtt: kérelmező.)

75. A Kbt. 148. § (3) bekezdés rögzíti, hogy a kérelem – a (4)-(5) bekezdés szerinti eltéréssel – a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tizenöt napon belül, a közbeszerzési eljárást lezáró jogsértő döntés esetében pedig a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tíz napon belül nyújtható be. A jogsértés megtörténtétől számított kilencven napon túl kérelmet előterjeszteni nem lehet.

76. A Kbt. 148. § (7) bekezdés értelmében a (3)-(4) bekezdés szerinti határidő számításakor a jogsértés tudomásra jutása időpontjának kell tekinteni

c) a közbeszerzési eljárást lezáró döntésben szereplő, a megtekintett iratokat érintő jogsértéssel kapcsolatban a 45. § (1) bekezdésében foglalt határidőben jelzett, és annak eredményeként megtett iratbetekintés befejezésének napját;

d) ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és da) ha az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját határidőben megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében az ajánlatkérői álláspont megküldésének időpontját;

db) ha az ajánlatkérő a jogsértéssel kapcsolatban álláspontját határidőben nem küldte meg, ezen jogsértés tekintetében az ajánlatkérői álláspont megküldésére vonatkozó határidő lejártának napját.

77. A Kbt. 148. § (7a) bekezdése alapján, ha egy adott jogsértés kapcsán a (7) bekezdés c) pontja szerinti iratbetekintést követően a (7) bekezdés d) pontja szerinti előzetes vitarendezés kezdeményezésére is sor került, a tudomásra jutás időpontjának meghatározására a (7) bekezdés d) pontja alkalmazandó.

78. A Kbt. 148. § (10) bekezdés szerint a (3)-(9) bekezdés szerinti határidők elmulasztása jogvesztéssel jár.

79. A Kbt. 45. § (1) bekezdés alapján az adott eljárásban részt vett ajánlattevő vagy részvételre jelentkező az ajánlatok vagy részvételi jelentkezések elbírálásáról készített összegezés megküldését követően legfeljebb öt napon belül kérheti, hogy más gazdasági szereplő ajánlatának vagy részvételi jelentkezésének - ideértve a hiánypótlást, felvilágosítást, valamint a 72. § szerinti indokolást is - üzleti titkot nem tartalmazó részébe betekinthesse. Az iratbetekintésre vonatkozó kérelemben a gazdasági szereplő köteles megjelölni, hogy milyen feltételezett jogsértés kapcsán, az ajánlat vagy részvételi jelentkezés mely részébe kíván betekinteni. Az iratbetekintést munkaidőben, a kérelem beérkezését követő két munkanapon belül kell biztosítani. A betekintést az ajánlatkérő a gazdasági szereplő által megjelölt feltételezett jogsértéshez kapcsolódó jogérvényesítéséhez szükséges mértékben köteles biztosítani. Más gazdasági szereplő ajánlatának vagy részvételi jelentkezésének teljes körű átvizsgálása a betekintés körében nem lehetséges.

80. A Kbt. 80. § (2) bekezdés értelmében a kérelmezőnek az ajánlatkérőhöz benyújtott kérelmében (a továbbiakban: előzetes vitarendezési kérelem) meg kell jelölnie az írásbeli összegezés vagy egyéb dokumentum, vagy eljárási cselekmény jogsértőnek tartott elemét, továbbá a kérelmező javaslatát, észrevételét, valamint az álláspontját alátámasztó adatokat, tényeket, továbbá az azt alátámasztó dokumentumokra - ha vannak ilyenek - hivatkozni kell.

81. A kérelmező a jogvesztő jogorvoslati határidő megtartottságát a Kbt. 148. § (7) bekezdés d) pont da) alpontjára, a határidőben benyújtott előzetes vitarendezési kérelem ajánlatkérői elutasításának időpontjára alapította figyelemmel arra, hogy a kérelem előterjesztését megelőzően 2023. március 20-án iratbetekintéssel élt, és az iratbetekintést követően 2023. március 23-án vitarendezési eljárást kezdeményezett. A kérelmező a jogsértésről való tudomásszerzési időpontként az iratbetekintést követően lefolytatott vitarendezési eljárást lezáró ajánlatkérői válaszadás napját, 2023. április 3. napját jelölte meg, amely időponttól kezdődően számította a 10 napos jogorvoslati határidőt.

82. Az ajánlatkérő arra hivatkozott, hogy a kérelmi elem elbírálásánál nem vehető figyelembe a kérelmező által a Kbt. 148. § (7) bekezdés d) pont da) alpontja alapján megjelölt tudomásszerzési időpont, mivel a jogorvoslati kérelemben megjelölt konkrét ténybeli indokok és megsértett jogszabályhely nem szerepelt a vitarendezés iránti kérelemben. Az iratbetekintéshez kötött Kbt. 148. § (7) bekezdés c) pontja szerinti tudomásszerzési időponttól számítottan pedig a jogorvoslati határidő lejárta után került előterjesztésre a kérelem.

83. A jogorvoslati kérelem benyújtására nyitva álló határidők jogvesztők, ezért a kezdőidőpont meghatározásánál különös jelentőséggel bír a jogsértő esemény időpontjának, valamint a tudomásszerzési időpont helyes meghatározása. A Döntőbizottság a Kbt. 149. § (1) bekezdésben, valamint az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL törvény (a továbbiakban: Ákr.) 46. § (1) bekezdésében és a 47. § (1) bekezdésében előírtak szerint eljárva vizsgálta a jogorvoslati kérelem érdemi elbírálásának eljárási jogi feltételeit, és a kérelmezői tudomásszerzést a Kbt. előírásainak ténylegesen megfelelő – a kérelmező által megjelölttől eltérő – időpontjára, erre épülően a kérelem előterjesztésére nyitva álló szubjektív jogorvoslati határidőre tekintettel megállapította, hogy a jogorvoslati kérelem elkésett, így nem állnak fenn az érdemi elbírálás törvényi feltételei az alábbi indokok szerint.

84. Ennek eldöntéséhez elsődlegesen a tudomásszerzés időpontját kell meghatározni, mely tekintetében azt kell vizsgálni, hogy mely cselekmény kapcsán nyújtott be jogorvoslati kérelmet a kérelmező.

85. A Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmező kérelmében a nyertes ajánlattevő ajánlatának összegezésben megjelenő érvényességét vitatta, mivel álláspontja szerint az iratbetekintés során megtudott azon tényből, hogy a nyertes ajánlattevő alvállalkozót nem vesz igénybe, illetve a nyilvános adatbázisokból megszerzhető cégszámokból, beszámolókból (eredmény kimutatásstatisztikai létszám, árbevétel, stb.) szerzett adatok alapján az ajánlatkérő jogsértően mulasztotta el a Kbt. 72. § szerinti kirívóan alacsony ár vizsgálatát és ez alapján jogsértő volt az ajánlattevő érvényesként történő elfogadása. A fentiek alapján a kérelem a jogsértésnek a kérelmező tudomására jutásától számított tíz napon belül nyújtható be.

86. A Kbt. 148. § (7) bekezdése ismerteti a tudomásszerzés időpontját, mely az összegezés megismerésén kívül az iratbetekintés és a vitarendezés eljárási cselekmények esetén adja meg a lehetőséget további tudomásszerzési időpontok fennállására. A jogalkotó e két jogintézmény konkurálása esetére a Kbt. 148. § (7a) bekezdésében teszi egyértelművé a tudomásszerzés vitarendezéshez kötését.

87. A Kbt. 148. § (7) bekezdés c) pontja, valamint a d) pont da) alpontja a Kbt. 148. § (3) - (4) bekezdése alkalmazásában speciális törvényi vélelmet állít fel, a kérelmezői tudomásszerzés időpontját meghatározott közbeszerzési eljárási jogintézményhez, az iratbetekintéshez vagy az előzetes vitarendezési eljárás lefolytatásához köti. Amennyiben a közbeszerzési eljárást lezáró döntésben szereplő, a megtekintett iratokat érintő jogsértéssel kapcsolatban terjesztenek elő jogorvoslati kérelmet, az iratbetekintés befejezésének napját kell a jogsértés tudomásra jutása időpontjának tekinteni. Amennyiben a jogorvoslati kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek, és az ajánlatkérő az azzal kapcsolatos álláspontját határidőben megküldte, de egyéb intézkedést nem tett, a jogsértés tudomásra jutása időpontjának az ajánlatkérői válasz megküldésének időpontját kell tekinteni. A Kbt. 148. § (7a) bekezdése értelmében a vitarendezésre irányadó szabályok szerint kell megállapítani a tudomásszerzési időpontot, amennyiben a kérelemmel

érintett jogsértéssel összefüggésben iratbetekintésre, majd ezt követően előzetes vitarendezés kezdeményezésére is sor került.

88. A kialakult közbeszerzési jogalkalmazói gyakorlat szerint többszörös tudomásszerzés nem lehetséges, a joggal való visszaélést tiltó alapelvet is figyelembe véve, a Kbt. 148. § (7) bekezdés da) pontjában szereplő vélelem nem szolgálhatja azt a célt, hogy a kérelmező ugyanarról a jogsértésről több alkalommal is tudomást szerezhessen. A közbeszerzésekről szóló 2003. évi CXXIX. törvény változatlan normaszövege értelmezését végző Fővárosi Törvényszék 3.Kf.650.051/2013/8. számú ítéletében két tudomásszerzésre vonatkozó törvényi vélelem felmerülése esetét vizsgálta, és megállapította, hogy ilyenkor „tudomásra jutásnak azt az időpontot kell tekinteni, amikor először szembesült az általa vélelmezett jogsértéssel. [...] Nem eredményezheti a jogorvoslati határidők meghosszabbítását, hogy a kérelmező két, időben eltérő tudomásra jutást eredményező feltételnek is megfeleljen. Adott jogsértésről csak egy alkalommal lehet tudomást szerezni.” A kógens szabályrendszer alapján rögzíthető, egy konkrét időpontot kell a jogsértésről való tudomásszerzésnek tekinteni, több időpont figyelembevételére nincs lehetőség. A jogorvoslati határidőt egy bizonyos tudomásszerzési időponttól, mégpedig az egyes kérelmi elemekre beazonosíthatóan kell számítani. Fontos annak rögzítése is, hogy a következetes bírói gyakorlat szerint a kérelmezőnek nem szükséges konkrét bizonyítékokkal alátámasztania a kérelmét, hanem elegendő a jogsértés tényének vélelmezése is.

89. A Döntőbizottság ezért megvizsgálta a kérelmező vitarendezés iránti kérelmét és megállapította, hogy az az alábbiakat tartalmazta: „az ajánlatkérő jogsértően bírálta el a MOPhice Kft. ajánlatát és hozta meg döntését az érvényességről, mivel a MOPhice Kft. ajánlata nem felel meg az ajánlati felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban meghatározott előírásoknak, valamint nem felel meg az ajánlati felhívásban meghatározott alkalmassági követelményeknek”.

90. A jelen jogorvoslati eljárás kérelmes eljárás, a Döntőbizottság kizárólag a kérelem keretei között vizsgálódhat. Ebből következően annak van jelentősége, hogy a kérelmező a jogorvoslati kérelmében milyen jogsértést jelöl meg, és melyek annak ténybeli és jogi indokai figyelemmel a Kbt. 3. § 16. pontjára, valamint a Kbt. 149. § (1) bekezdés d) pontjára.

91. A Döntőbizottság hangsúlyozza, hogy a jogorvoslati kérelemben egyértelműen és kifejezetten meg kell jelölni a jogsértő döntésnek azon tartalmát, amely alapján a jogszabálysértő bírálat megállapítását kéri a kérelmező. Ennélfogva a Döntőbizottság nem fogadta el a jogorvoslati kérelemben alkalmazott azon megoldást, mely szerint a kérelmező általánosságban említette meg, hogy mely eljárásjogi cselekményekkel élhetett volna az eljárásban az ajánlatkérő [Kbt. 71. §, Kbt. 72. § és Kbt. 69. § (13)], de ténylegesen a nyertes ajánlattevő ajánlata érvényességét az ajánlatkérői előírásoknak való megfelelés hiányára, valamint alkalmassági követelmények szerint megfelelés hiányára alapította, jogsértésként Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdésének megjelölésével. A jogorvoslati eljárás során tartott tárgyaláson a kérelmező kérelmeként a kirívóan alacsony ár vizsgálatának hiányát jelölte meg, melyre tekintettel a nyertes ajánlattevő ajánlatának érvénytelenségét állította a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontjára tekintettel a Kbt. 69. § (1)-(2) alapján.

92. A Döntőbizottság a fentiek alapján hangsúlyozza, hogy kizárólag a jogorvoslati kérelemben egyértelműen, és tételesen kiolvasható kérelemre fogadta el joghatályosnak az előterjesztett jogorvoslati kérelmet, amely cselekményt a vitarendezés iránti kérelem egyértelműen nem tartalmazott. A Kbt. 80. § (2) bekezdése is rögzíti, hogy a vitarendezés iránti kérelemben meg kell jelölni az írásbeli összegezés vagy egyéb dokumentum, vagy eljárási cselekmény jogsértőnek tartott elemét, továbbá a kérelmező javaslatát, észrevételét, valamint az álláspontját alátámasztó adatokat, tényeket.

93. A Döntőbizottság megállapította, hogy a kérelmező vitarendezés iránti kérelme nem a jogorvoslati kérelemben kérelemként megjelölt kirívóan alacsony ár vizsgálatának hiányát tartalmazta, így ezen jogsértés kapcsán a vitarendezési eljárás és az arra adott ajánlatkérői válasz nem minősülhet tudomásszerzéseként.

94. A Döntőbizottság a fentiek alapján tudomásszerzéseként az iratbetekintés 2023. március 20-i időpontját fogadta el, melyhez képest a 2023. április 11-én előterjesztett jogorvoslati kérelem a 10 napos jogvesztő határidőt követően, elkésletten került előterjesztésre, így a kérelem érdemben nem vizsgálható.

95. A Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint a Döntőbizottság eljárására az Ákr. rendelkezéseit kell alkalmazni e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott végrehajtási rendelet kiegészítő vagy eltérő rendelkezéseinek figyelembevételével.

96. Az Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontja szerint a hatóság a kérelmet visszautasítja, ha az eljárás megindításának jogszabályban meghatározott feltétele hiányzik, és e törvény ahhoz más jogkövetkezményt nem fűz.

97. Az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja szerint a hatóság az eljárást megszünteti, ha a kérelem visszautasításának lett volna helye, annak oka azonban az eljárás megindítását követően jutott a hatóság tudomására.

98. A Döntőbizottság mindezekre figyelemmel a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Ákr. 46. § (1) bekezdés a) pontjára tekintettel, az Ákr. 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján a jogorvoslati eljárást megszüntette.

99. A Kbt. 151. § (8) bekezdésének első mondata alapján, ha a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelmet visszautasítja, vagy a jogorvoslati eljárást megszünteti, az igazgatási szolgáltatási díj a kérelmezőnek visszajár. A kérelmező 253.000.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat fizetett meg. A kérelmező jogorvoslati kérelme vonatkozásában a Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást megszüntette, ezért a Közbizottsági Hatóságnak 253.000.-Ft visszatérítési kötelezettsége van a kérelmező részére.

100. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(5) bekezdésein alapul.

101. A végzés elleni önálló jogorvoslat lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdésére tekintettel a Kbt. 169. § (1) bekezdése biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen végzés közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdése és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpontja szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes.

102. A jogi képviselet a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2023. május 18.

*Dr. Szvetnik Ágnes sk.
közbeszerzési biztos
az eljáró tanács elnöke*

*Simon Szabolcs sk.
közbeszerzési biztos*

*Dr. Virágh Norbert sk.
közbeszerzési biztos*

A kiadmány hitelül:

Tóth Zoltánné
titkárságvezető

Kapják:

1. Kérelmező képviselője (kizárólag elektronikus úton)
2. Ajánlatkérő képviselője (kizárólag elektronikus úton)
3. Miniszterelnökség (kizárólag elektronikus úton)
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (kizárólag elektronikus úton)